

Зад. 1

А) Сравнете по асимптотично нарастване функциите $f(n)$ и $g(n)$, дефинирани така:

$$f(n) = ((n-1)!)^{n!}, \quad g(n) = (n!)^{(n-1)!}$$

Б) Сравнете по асимптотично нарастване функциите $h(n)$ и $t(n)$, дефинирани така:

$$h(n) = n^{n^n}, \quad t(n) = (\lg n)^{(\lg n)^{\lg n}}$$

Решение: Първо да сравним $f(n)$ с $g(n)$. Логаритмуваме двете функции:

$$\lg f(n) = \lg \left(((n-1)!)^{n!} \right) = n! \lg(n-1)! \asymp n!(n-1) \lg(n-1)$$

$$\lg g(n) = \lg \left((n!)^{(n-1)!} \right) = (n-1)! \lg n! \asymp (n-1)!n \lg n = n! \lg n$$

Но

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!(n-1) \lg(n-1)}{n! \lg n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n-1)}{\lg n} \cdot \lg(n-1) = \infty$$

понеже и двата множителя клонят към безкрайност. Заключаваме, че $f(n) > g(n)$.

Сега да сравним $h(n)$ с $t(n)$. Логаритмуваме двете функции:

$$\lg h(n) = \lg \left(n^{n^n} \right) = n^n \lg n$$

$$\lg t(n) = \lg \left((\lg n)^{(\lg n)^{\lg n}} \right) = (\lg n)^{\lg n} \lg \lg n$$

Логаритмуваме още веднъж:

$$\lg \lg h(n) = \lg \left(n^n \right) + \lg \lg n = n \lg n + \lg \lg n \asymp \underbrace{n \lg n}_{u(n)}$$

$$\lg \lg t(n) = \lg \left((\lg n)^{(\lg n)^{\lg n}} \right) + \lg \lg \lg n = (\lg n)^{\lg n} \lg \lg n + \lg \lg \lg n \asymp \underbrace{(\lg n)^{\lg n} \lg \lg n}_{v(n)}$$

Нека $u(n) = n \lg n$ и $v(n) = (\lg n)^{\lg n} \lg \lg n$. Ще докажем, че $u(n) < v(n)$. За целта пак логаритмуваме

$$\lg u(n) = \lg n + \lg \lg n \asymp \lg n$$

$$\lg v(n) = (\lg n) \lg \lg n + \lg \lg \lg n \asymp (\lg n) \lg \lg n$$

Наистина, $\lg n < (\lg n) \lg \lg n$, защото $\lg \lg n$ е неограничено растяща функция. Тогава $\lg u(n) < \lg v(n)$. Тогава $\lg \lg h(n) < \lg \lg t(n)$, откъдето следва, че $h(n) < t(n)$.

Зад. 2 За всеки масив $A[1..n]$ от естествени числа ще казваме, че A е k -забележителен, ако

- A съдържа точно k четни числа;
- нечетните числа в A са сортирани, тоест, ако $1 \leq i < j \leq n$ и $A[i]$ и $A[j]$ са нечетни, то $A[i] \leq A[j]$.

Нека $A[1..n]$ е $\left\lceil \frac{n}{\lg n} \right\rceil$ -забележителен масив. Опишете алгоритъм със сложност по време $O(n)$, който сортира A . Не е необходимо да пишете подробен псевдокод или да доказвате коректността с инвариант или по индукция. Достатъчно е да опишете идеята ясно и недвусмислено и да дадете съвсем кратка аргументация за коректността и сложността.

Решение: Следният алгоритъм решава задачата.

SOMESORT($A[1..n]$: масив от естествени числа, който е $\lceil n/\lg n \rceil$ -забележителен.)

```
1  k ← ⌈n / lg n⌉
2  създай масиви B[1..k], C[1..n - k]
3  b ← 1, c ← 1
4  for i ← 1 to n
5      if iseven(A[i])
6          B[b] ← A[i]
7          b++
8      else
9          C[c] ← A[i]
10         c++
11  HEAPSORT(B[1..k])
12  MERGE(B[1..k], C[1..n - k], A[1..n])
13  return A
```

Алгоритъмът MERGE на ред 12 е подобен на този, който разгледахме на лекции, с незначителни разлики. За този MERGE: **ако** неговите входни масиви $B[1..k]$ и $C[1..n - k]$ са сортирани, **то** при терминирането му, масивът $A[1..n]$ съдържа техните елементи, в сортиран вид. Ерго, входният $A[1..n]$ се третира от MERGE като празен масив, в който се записва резултатът от сливането на B и C .

Коректност. Ефектът от изпълнението на **for**-цикъла (редове 4–10) е, масивът $B[1..k]$ съдържа четните елементи на входа, и то в реда, в който те се намират във входа, а масивът $C[1..n - k]$ съдържа нечетните елементи на входа, и то в реда, в който те се намират във входа. Това е напълно очевидно предвид факта, че индексите b и c се инициализират с единици на ред 3.

По условие, нечетните елементи са сортирани във входа. Тогава масивът $C[1..n - k]$ е сортиран след изпълнението на **for**-цикъла. Знаем, че **Heapsort** е коректен сортиращ алгоритъм. Тогава масивът $B[1..k]$ е сортиран след изпълнението на ред 11.

Тогава, при викането на MERGE на ред 12, както $B[1..k]$, така и $C[1..n - k]$ са сортирани. Заключаваме, че на ред 13, масивът A съдържа елементите на $B[1..k]$ и $C[1..n - k]$, в сортиран вид. Но елементите на $B[1..k]$ и $C[1..n - k]$ са точно елементите на входния A . Заключаваме, че на ред 13, алгоритъмът SOMESORT връща масив, състоящ се от елементите на входния A , но в сортиран вид. $\square$

Сложност. **for**-цикълът (редове 4–10) има сложност по време $\Theta(n)$. **Heapsort** на ред 11 работи във време $\Theta(k \lg k)$. Но това е

$$\Theta\left(\left\lceil \frac{n}{\lg n} \right\rceil \lg \left(\left\lceil \frac{n}{\lg n} \right\rceil\right)\right) = \Theta\left(\frac{n}{\lg n} \lg \frac{n}{\lg n}\right) = \Theta\left(\frac{n}{\lg n} (\lg n - \lg \lg n)\right) = \Theta\left(n - n \frac{\lg \lg n}{\lg n}\right) = \Theta(n)$$

тъй като $n > n \frac{\lg \lg n}{\lg n}$. MERGE на ред 12 работи във време $\Theta(k) + \Theta(n - k)$, тоест, $\Theta(n)$.

Тогава сложността на целия алгоритъм е $\Theta(n) + \Theta(n) + \Theta(n) = \Theta(n)$. Имаме право да кажем, че сложността е $O(n)$.

Зад. 3 Разгледайте рекурентното уравнение

$$T(n) = 2T(n-1) + \frac{n}{(n+1)(n+2)}$$

Иска се да го решите по индукция.

Първо, направете смислено предположение за решението.

Второ, докажете Вашето предположение по индукция.

Решение: Предполагаме, че $T(n) = \Theta(2^n)$. Причината е, че дървото на рекурсията има размер $\Theta(2^n)$, което се вижда кристално ясно, ако се разгледаме само хомогенната част вдясно: $T'(n) = 2T'(n-1)$ има решение $T'(n) = \Theta(2^n)$ – или чрез метода с характеристичното уравнение, или с развиване. Нехомогенната част е намаляваща функция и интуитивно е ясно, че нейното добавяне не може да промени асимптотиката на решението. Дори нехомогенната част да беше константа, или някакво полиномиално нарастване n^k , пак решението щеше да е $T(n) = \Theta(2^n)$, защото такава нехомогенна част дава само единици в мултимножеството от корените (по отношение на метода с характеристичното уравнение), така че 2^n , което идва от корена 2 на характеристичното уравнение, доминира решението.

Ще докажем по индукция, че $T(n) = O(2^n)$. За целта ще докажем, че

$$\exists b, c > 0 \forall n \geq 1 : T(n) \leq c2^n - bn \tag{1}$$

Да допуснем, че

$$T(n-1) \leq c2^{n-1} - b(n-1)$$

Тогава

$$\begin{aligned} T(n) &\leq 2(c2^{n-1} - b(n-1)) + \frac{n}{(n+1)(n+2)} \\ &= c2^n - 2b(n-1) + \frac{n}{(n+1)(n+2)} \\ &= c2^n - 2bn + 2 + \frac{n}{(n+1)(n+2)} \\ &= c2^n - bn - bn + 2 + \frac{n}{(n+1)(n+2)} \\ &\leq c2^n - bn, \text{ ако } -bn + 2 + \frac{n}{(n+1)(n+2)} \leq 0 \end{aligned}$$

Но

$$-bn + 2 + \frac{n}{(n+1)(n+2)} \leq 0 \iff -bn(n+1)(n+2) + 2(n+1)(n+2) + n \leq 0$$

Последното е вярно за всяко положително b , понеже $n(n+1)(n+2)$ има кубична асимптотика и доминира, в асимптотичния смисъл, събираемостта $2(n+1)(n+2) + n$.

Заклучаваме, че за всеки положителни b и c и за всички достатъчно големи n , (1) е в сила. ✓

Ще докажем по индукция, че $T(n) = \Omega(2^n)$. За целта ще докажем, че

$$\exists d > 0 \forall n \geq 1 : T(n) \geq d2^n \tag{2}$$

Да допуснем, че

$$T(n-1) \geq d2^{n-1}$$

Тогава

$$\begin{aligned} T(n) &\geq 2d2^{n-1} + \frac{n}{(n+1)(n+2)} \\ &= d2^n + \frac{n}{(n+1)(n+2)} \\ &\geq d2^n, \text{ за всяко } d > 0 \end{aligned}$$

И така, за всяко $d > 0$, (2) е в сила. ✓

Зад. 4 Нека $n \geq 2$. Даден е масив $A[(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)]$ от наредени двойки от цели числа. Известно е, че

$$\forall i \in \{1, \dots, n\} : (1 \leq x_i < n^2 \wedge 1 \leq y_i < n^2)$$

За всяко $i \in \{1, \dots, n\}$ дефинираме, че $x_i + n^{y_i}$ е *степенята на* (x_i, y_i) . Опишете алгоритъм със сложност по време $O(n)$, който сортира масива по степените на елементите. Не е необходимо да пишете подробен псевдокод или да доказвате коректността с инвариант или по индукция. Достатъчно е да опишете идеята ясно и недвусмислено и да дадете съвсем кратка аргументация за коректността и сложността.

Внимание! Вашият алгоритъм може да извършва степенувания n^y , било в явен, било в неявен вид, само ако y е константа, но не и в общия случай.

Решение: Следният алгоритъм, описан само на идейно ниво, решава задачата.

Фаза 1 Създаваме два масива A_1 и A^* от наредени двойки. В A_1 слагаме всички наредени двойки (x, y) от A , такива че $y = 1$, а в A^* слагаме останалите наредени двойки от A .

Фаза 2 Сортираме A_1 .

Фаза 3 Сортираме A^* .

Фаза 4 Сливаме A_1 и A^* в един сортиран масив и връщаме него.

Коректността е очевидна при това описание, ако сливането на двата сортирани масива във **Фаза 4** е коректно. Ще въведем няколко дефиниции, ще получим няколко теоретични резултата и ще се върнем на анализа на алгоритъма.

Нека row е функцията-степенуване от условието, дефинирана по отношение на фиксирано n . Формално, $\text{row} : \mathbb{N}^+ \times \mathbb{N}^+ \rightarrow \mathbb{N}^+$, като $\text{row}(x, y) = x + n^y$.

Да дефинираме следната релация $\preceq$ върху наредените двойки:

$$(x_i, y_i) \preceq (x_j, y_j) \leftrightarrow \text{row}(x_i, y_i) \leq \text{row}(x_j, y_j)$$

Желаната сортировка е по отношение на $\preceq$. Не бъркайте $\preceq$ с $\leq$, която е една от петте релации на асимптотично сравнение! Релацията $\preceq$ е рефлексивна и транзитивна. Дали е антисиметрична? Отговорът е, че в общия случай не е.

Лема 1. *Релацията $\preceq$ не е антисиметрична.*

Доказателство: Нека $n = 5$. Да разгледаме наредените двойки $p_1 = (24, 1)$ и $p_2 = (4, 2)$. Очевидно $p_1 \neq p_2$, но

$$\text{row}(p_1) = 24 + 5^1 = 29$$

$$\text{row}(p_2) = 4 + 5^2 = 29$$

така че $p_1 \preceq p_2$ и $p_2 \preceq p_1$. □

Ерго, $\preceq$ не е частична наредба и в частност не е линейна наредба. $\preceq$ очевидно не е и симетрична. Можем да кажем, че $\preceq$ е преднаредба. И то пълна преднаредба, защото няма несравними двойки. Щом е пълна преднаредба, съгласно изучаваното на лекции, можем да сортираме спрямо нея.

Ако обаче вторите елементи на двойките са по-големи от 1, то $\preceq$ е линейна наредба.

Лема 2. *Релацията $\preceq$ е силно антисиметрична, ако вторите елементи в двойките са по-големи от едно.*

Доказателство: Да разгледаме наредените двойки $p_1 = (x_1, y_1)$ и $p_2 = (x_2, y_2)$, като $y_1, y_2 \geq 2$ и $p_1 \neq p_2$. Първо да допуснем, че $y_1 = y_2$. Тогава $x_1 \neq x_2$, иначе двойките биха били равни. БОО, нека $x_1 < x_2$. Тогава $\text{row}(p_1) \leq \text{row}(p_2)$, но $\text{row}(p_2) \not\leq \text{row}(p_1)$, точно както се иска за силна антисиметричност.

Сега да допуснем, че $y_1 \neq y_2$. БОО, нека $y_1 < y_2$. Тогава $y_2 = y_1 + k$, за някое положително k . Твърдим, че $\text{row}(p_1) \leq \text{row}(p_2)$, но $\text{row}(p_2) \not\leq \text{row}(p_1)$. Наистина,

$$\text{row}(p_1) \leq n^2 - 1 + n^{y_1}$$

$$\text{row}(p_2) \geq 1 + n^{y_2} = 1 + n^{y_1+k} = 1 + n^k \cdot n^{y_1}$$

и очевидно

$$n^{y_1} + n^2 - 1 < 1 + n^k \cdot n^{y_1} \leftrightarrow n^2 - 2 < (n^k - 1)n^{y_1}$$

предвид това, че $x_1, x_2 \in \{1, \dots, n^2 - 1\}$, $y_1 \geq 2$, $n \geq 2$ и $k \geq 1$.

Следствие 1. Ако $2 \leq y_1 < y_2$, то $(x_1, y_1) \leq (x_2, y_2)$, каквито и да са x_1 и x_2 .

Връщаме се към анализа на алгоритъма. Разбиването на A на A_1 и A^* във **Фаза 1** може да се реализира с едно линейно премитане на A във време $O(n)$. Това е тривиално.

Сортирането на A_1 във **Фаза 2** е лесно, понеже там са двойките от вида $(x, 1)$. Очевидно се сортират по x . Това може да стане в линейно време чрез RADIX SORT по начин, който видяхме на лекции. Става дума за сортиране в линейно време на n числа, всяко от $\{1, \dots, n^2\}$ от лекции.

Сортирането на A^* във **Фаза 3** може да стане в линейно време, ако ползваме като първичен ключ вторите елементи на двойките (игреците), а вторичен ключ са първите елементи от двойките (хиксовете). Първо сортираме по вторичен ключ със стабилен сортиращ алгоритъм и после по първичен ключ със стабилен сортиращ алгоритъм. Отново, RADIX SORT е подходящ, понеже и хиксовете, и играците се представят с около $2 \lg n$ бита, така че пак ползваме идеята от сортиране в линейно време на n числа, всяко от $\{1, \dots, n^2\}$ от лекции. Коректността на тази идея се базира на Следствие 1. Забележете, че дотук никъде не извършваме степенуване n^y .

Сливането на A_1 и A^* във **Фаза 4** също може да стане в линейно време.

Забележете, че говорим именно за сливане, а не просто слагане на A_1 преди A^* ! Не е вярно, че всеки елемент на A_1 е непременно преди всеки елемент на A^* в сортирания изход. Примерно, $\text{row}(24, 1) = 29$, но $\text{row}(1, 2) = 26$, така че $(24, 1)$ е **след** $(1, 2)$.

За да слеем A_1 и A^* , достатъчно е да слеем A_1 с елементите на A^* от вида $(x, 2)$. Масивът A^* е сортиран по първичен ключ вторите елементи на двойките, така че елементите му от вида $(x, 2)$ са в началото. Сливането на A_1 с елементите на A^* от вида $(x, 2)$ може да стане с нормален MERGE, който изчислява $\text{row}(x, y)$ за всеки елемент, подлежащ на сливане, и прави сравненията по тези стойности. Тези изчисления на степени са разрешени в условието, защото y или е 1, или е 2.

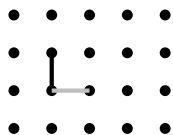
След като слеем A_1 с елементите на A^* от вида $(x, 2)$, останалите елементи на A^* се слагат в изходния масив в реда, в който са в A^* . Основание за това ни дава Следствие 1.

Фаза 4 се изпълнява във време $O(n)$. Откъдето заключаваме, че целият алгоритъм работи във време $O(n)$.

Зад. 5 Нека $n, m \in \mathbb{N}^+$. Представете си точките (i, j) за $1 \leq i \leq n$ и $1 \leq j \leq m$. Върху тези точки се играе игра от играчи **А** и **Б**. Те се редуват, като първо играе **А**. Всеки играч, когато е на ход, слага

- или хоризонтална отсечка между (i, j) и $(i, j + 1)$ за някои i и j , такива че $1 \leq i \leq n$ и $1 \leq j < m$,
- или вертикална отсечка между (i, j) и $(i + 1, j)$ за някои i и j , такива че $1 \leq i < n$ и $1 \leq j \leq m$,

но само ако между тези точки досега не е сложена отсечка. Нека отсечките на **А** са черни, а тези на **Б** са сиви. Ако $n = 4$, $m = 5$ и **А** сложи $(2, 2) - (3, 2)$, а **Б** сложи $(2, 2) - (2, 3)$, нещата изглеждат така:

Целта на **А** е да направи затворена крива (контур) от черни отсечки. Целта на **Б** е да попречи на **А** да стори това. Следният алгоритъм описва играта, без да казва как играчите избират ходовете си:

АЛГОРИТЪМ 1

Докато може да бъдат сложени още отсечки:

- **А** слага отсечка
- ако може да се сложи отсечка, **Б** слага отсечка

Разгледайте следния алгоритъм за избор на ход на **Б**.

АЛГОРИТЪМ 2

Ако последният ход на **А** е бил $(i, j) - (i, j + 1)$, то,

- ако $i > 1$ и няма отсечка $(i - 1, j + 1) - (i, j + 1)$, сложи $(i - 1, j + 1) - (i, j + 1)$,
- в противен случай играй произволно,

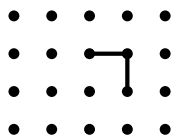
В противен случай, нека последният ход на **А** е бил $(i, j) - (i + 1, j)$.

- Ако $j > 1$ и няма отсечка $(i + 1, j - 1) - (i + 1, j)$, сложи $(i + 1, j - 1) - (i + 1, j)$,
- в противен случай играй произволно.

Докажете, че АЛГОРИТЪМ 2 носи успех на **Б**, използвайки инвариант за АЛГОРИТЪМ 1.

Решение: Първо забелязваме, че АЛГОРИТЪМ 1 винаги терминира, тъй като максималният брой отсечки, които могат да бъдат сложени, е краен, а именно $2mn - m - n$; веднъж сложена, отсечка нито може да се махне, нито може да се дублира, така че след най-много $2mn - m - n$ добавяния на отсечки алгоритъмът спира.

За всеки две черни отсечки $(i - 1, j) - (i, j)$ и $(i, j) - (i, j - 1)$ ще наричаме тяхната съвкупност *обърнато Г* в (i, j) . Ето илюстрация на обрнато Г в $(3, 4)$:

Приемаме за абсолютно очевидно, че всеки черен контур има поне едно обрнато Г. От това следва, че ако **А** успее да конструира контур, той ще има поне обрнато Г. Контрапозитивно, ако в края на играта няма нито едно обрнато Г, то **А** не е успял да конструира контур, което означава, че **Б** е успял да попречи на **А** да конструира контур.

Стратегията, която **Б** следва чрез АЛГОРИТЪМ 2, е проста: той пречи на **А** да образува обрнато Г.

Инвариант за цикъла на АЛГОРИТЪМ 1 е този.

При всяко достигане на първия ред “Докато може да бъдат сложени още отсечки”:

- ❶ върху полето с точките няма обърнато Γ и
- ❷ за всяка точка (i, j) и за всяко възможно добавяне на черна отсечка x е вярно, че добавянето на x не образува обърнато Γ в (i, j) .

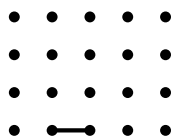
Базата е първото достигане. Тогава няма сложени отсечки. Следователно, в този момент няма обърнато Γ , така че ❶ е вярно. Но ❷ също е вярно, тъй като обърнато Γ се състои от две отсечки, ерго, както и да се сложи една черна отсечка, обърнато Γ няма да се появи.

Да допуснем, че при някое достигане на първия ред на АЛГОРИТЪМ 1, което не е последното, са в сила и ❶, и ❷.

А е на ход. **А** има ход, иначе следващо достигане на първия ред не би имало. **А** слага отсечка. Да я наречем x . Съгласно ❷ от допускането, добавянето на x не образува обърнато Γ , така че ❶ остава в сила при следващото достигане на първия ред на АЛГОРИТЪМ 1. Остава да се убедим, че ❷ е в сила при следващото достигане на първия ред на АЛГОРИТЪМ 1.

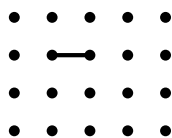
Б е на ход. **Б** има ход, иначе следващо достигане на първия ред не би имало. Разглеждаме следните две възможности по отношение на x , последно сложената от **А** отсечка. Възможностите са изчерпателни и взаимно изключващи се.

- x е хоризонтална отсечка. x е от вида $(i, j) - (i, j + 1)$.
  - Ако $i = 1$, тоест, x е върху най-долния ред, примерно

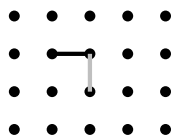

то x не може да бъде част от обърнато Γ . Предвид това и индуктивното предположение, ❷ остава в сила след добавянето на x . В този случай **Б** играе произволно. От това, че **Б** слага сива отсечка, не може да се появи възможност за поява на обърнато Γ , каквато преди това е нямало. Заклучаваме, че ❷ остава в сила при следващото достигане на първия ред на АЛГОРИТЪМ 1.

- Нека $i > 1$. Сега x не е върху най-долния ред, примерно

Ако преди слагането на x е имало сива отсечка $(i, j + 1) - (i - 1, j + 1)$:

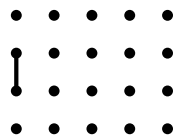

то x не може да бъде част от обърнато Γ . Предвид това и индуктивното предположение, ❷ остава в сила след добавянето на x . В този случай **Б** играе произволно. От това, че **Б** слага сива отсечка, не може да се появи възможност за поява на обърнато Γ , каквато преди това е нямало. Заклучаваме, че ❷ остава в сила при следващото достигане на първия ред на АЛГОРИТЪМ 1.

Ако обаче преди слагането на x не е имало сива отсечка $(i, j + 1) - (i - 1, j + 1)$, то **Б** слага сива отсечка $(i, j + 1) - (i - 1, j + 1)$. След това x не може да бъде част от обърнато Γ . Предвид това и индуктивното предположение, ❷ остава в сила хода на **Б**. Заклучаваме, че ❷ остава в сила при следващото достигане на първия ред на АЛГОРИТЪМ 1.

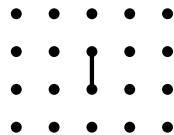
- x е вертикална отсечка. x е от вида $(i, j) - (i + 1, j)$.

– Ако $j = 1$, тоест, x е върху най-лявата колона, примерно

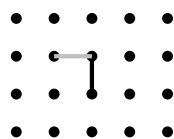

то x не може да бъде част от обърнато Γ . Предвид това и индуктивното преположение, ❷ остава в сила след добавянето на x . В този случай **Б** играе произволно. От това, че **Б** слага сива отсечка, не може да се появи възможност за поява на обърнато Γ , каквато преди това е нямало. Заключаваме, че ❷ остава в сила при следващото достигане на първия ред на АЛГОРИТЪМ 1.

– Нека $j > 1$. Сега x не е върху най-лявата колона, примерно

Ако преди слагането на x е имало сива отсечка $(i + 1, j) - (i + 1, j - 1)$:

то x не може да бъде част от обърнато Γ . Предвид това и индуктивното преположение, ❷ остава в сила след добавянето на x . В този случай **Б** играе произволно. От това, че **Б** слага сива отсечка, не може да се появи възможност за поява на обърнато Γ , каквато преди това е нямало. Заключаваме, че ❷ остава в сила при следващото достигане на първия ред на АЛГОРИТЪМ 1.

Ако обаче преди слагането на x не е имало сива отсечка $(i + 1, j) - (i + 1, j - 1)$, то **Б** слага сива отсечка $(i + 1, j) - (i + 1, j - 1)$. След това x не може да бъде част от обърнато Γ . Предвид това и индуктивното преположение, ❷ остава в сила след хода на **Б**. Заключаваме, че ❷ остава в сила при следващото достигане на първия ред на АЛГОРИТЪМ 1.

Доказахме инварианта. Разглеждаме терминацията на алгоритъма. Има две възможности: **А** да няма ход и **А** да има ход, но след това **Б** няма ход. Коя от тях ще се реализира е без значение за коректността на алгоритъма. Щом се стигне до ситуация, в която всички $2mn - m - n$ “слотове” са запълнени и, съгласно инварианта, няма обърнато Γ , то **Б** е постигнал целта си.